

Gang paa Gang ved Jærnbane-møder paa Trods af de specielle Interesser i den Kreds, jeg repræsenterer. Jeg er der altid gaaet ud fra den nationale økonomiske Betragtning, jeg er gaaet ud fra, hvad der nationalt og samfundsmæssigt set er det rigtige, og derfor behøver jeg ikke at være bange for at hævde det her i Dag. Jeg kan være enig med det ærede Medlem i, at der kun er et af de Forslag, som den jydsk Jærnbane-kommission er fremkommen med, der virkelig er berettiget til at fremmes som Statsbaneanlæg med den dyrere Anlægsmaade og den dyrere Drift, som dermed følger. Det er jo en Kendsgerning, at i vort Land kan den samme Linie, som giver Underbalance for Statens Regning, give en forholdsvis god Rente, naar den drives for privat Regning. Der er ingen Tvivl om, at hvis Staten i den forløbne Tid havde drevet det Stykke af Vejle—Give-Banen, som den nu skal overtage, havde det ikke svaret Regning. Nu have private drevet det, og saa vidt jeg husker, har det i Gennemsnit i de sidste 3 Aar givet 2,6 pCt. af Anlægssummen. Det er ret respektabelt, og Forholdet er vist ogsaa saaledes, at Driftsoverskuddet har været jævnt sigende. Det er jo i Reglen Tilfældet, at Jærnbaneanlæg give forholdsvis mindst de første Aar. Jeg kan altsaa være enig med det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds i, at der kun er en af de tre Jærnbaner, som Kommissionen har foreslaaet, der er berettiget til at anlægges som Statsbane, men jeg er ikke enig i, at det er Linien: Langaa—Silkeborg osv. til Bramminge, som han nu har gjort til Linien Rødkærsbro—Silkeborg—Bramminge. Det er ganske vist den eneste af de Linier, der direkte interesserer mig og min Valgkreds, for saa vidt kunne vi naturligvis ønske at faa den bygget som Statsbane, det er det bekvemste, behageligste og letteste for os, men jeg er ikke blind for, at nationaløkonomisk set kan det ikke forsvares. Naar jeg skulde trække et af de jydsk Forslag ud, som det nationaløkonomisk set vilde være rigtigt at bygge for Statens Regning — og jeg gaar ud fra, at den overhovedet slet ikke kan bygges paa anden Maade — er det Linien Viborg—Herning. For ganske vist er der noget i, at Banen Viborg—Herning gaar gennem et Opland, som ikke er særligt frugtbart, og det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds vilde jo i Gaar reducere den Trafik, som kunde komme paa denne Bane fra selve Oplandet til saa at sige Nul. Han appellerede

til de Medlemmer her i Salen, der have været i Lejren ved Hald, og mente, at de kunde tale med om det. Jeg vil sige det ærede Medlem, at jeg to Gange har ligget i Lejren ved Hald, saa hvis de, der have ligget i Lejren ved Hald, kunne tale med om disse Forhold, har jeg den fulde Berettigelse dertil. Nu er naturligvis Egnen mellem Viborg og Herning ingen frugtbar Egn, men der vil dog ikke kunne blive saa ringe en Trafik fra selve Egnen. Men det, som jeg mener særlig gør denne Bane berettiget til at anlægges som Statsbane, er det, jeg allerede har nævnt, at denne Bane skaber saa stor en Genvej for hele Egnen Nord for Viborg for Landbrugseksporten over Esbjerg. Derfor siger jeg, at denne Bane fremfor nogen anden har Krav paa at blive bygget som Statsbane. Den kan i Virkeligheden ikke bygges paa anden Maade, fordi den er Forbindelsen mellem Statsbanen ved Viborg og Statsbanen ved Herning, den skal skabe den korteste Vej for Eksporttrafikken fra Aalborg og Hjørring over Esbjerg, og der vilde da ingen Mening være i at have et Led mellem Viborg og Herning, som var privat Bane. Anderledes forholder det sig efter min Mening med den Bane, som Flertallet nu foreslaar at bygge som Statsbane, nemlig Stykket Holstebro—Vejle. Jeg indrømmer, at Stykket Holstebro—Herning kan sættes i Klasse med Stykket Viborg—Herning, men Stykket Herning—Vejle er efter min Mening i Virkeligheden en Bane for den lokale Trafik, for Herning ud til sit Opland og for Vejle ud til sit Opland. Jeg anerkender ikke, at der ad denne Bane i nævneværdig Grad overhovedet kan være Tale om en gennemgaaende Trafik hverken for den ene eller den anden Egns Vedkommende. Jeg giver det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds Ret i, at Trafikken fra Oplandet bag ved vil blive større paa Linien Langaa—Silkeborg og saa fremdeles end paa Linien Holstebro—Herning—Vejle. Jeg anerkender nemlig ikke den Betragtning, at det skal være en Forudsætning, vi skulle gaa ud fra, at Forbindelsen med Hovedstaden for den Del af Jylland, som ligger Nord for Skanderborg—Herning—Skern-Banen, skal gaa over Fyn. Dersom der nemlig overhovedet skal være Mening i de Krav, som ere oppe — og jeg maa gaa ud fra, at man vil gøre Forsøg paa at tilfredsstille dem — om en Forbedring af Linien Aarhus—Karlundborg, maa det være ud fra den Forudsætning, at den nordligste og midterste Del af Jyllands Trafik til Hovedstaden